

## Täysistunto

Torstai 7.10.2021 klo 15.59—19.15

### 9. Lakialoite laiksi varhaiskasvatuslain 13 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 84/2020 vp Eeva-Johanna Eloranta sd ym.

#### *Lähetekeskustelu*

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sivistysvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Keskustelun aloittaa lakialoitteen ensimmäinen allekirjoittaja, edustaja Eloranta.

#### *Keskustelu*

18.55 **Eeva-Johanna Eloranta sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä SDP:n sivistysvaliokuntaryhmän lakialoite on sama aloite, minkä jätimme viime vaalikaudella. Varhaiskasvatusta on uudistettu tällä kaudella erittäin paljon. Ryhmäkoot on palautettu pieniksi, täysi varhaiskasvatusoikeus palautettu, kaksivuotinen esiopetus on saatu aikaan, varhaiskasvatusmaksuja alennettu ja kolmiportainen tuki on juuri tullut eduskunnan valmisteluun. Saattaa olla, että juuri tätä aloitetta, jota tässä käsitellään, ei välttämättä enää tällä kaudella ehditä toteuttaa, mutta toivottavasti sitten vaikka seuraavalla kaudella.

Elikkä tässä aloitteessa ehdotetaan lisättäväksi varhaiskasvatuslain 13 §:ään uusi, 2 momentti, jossa ehdotetaan, että vuorohoitoa tulisi järjestää tarpeenmukaisessa laajuudessa myös ensimmäisen ja toisen vuosiluokan koululaisille, jotka tarvitsevat sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi.

Perusteluna on se, että näiden nuorimpien, ykkös-, kakkosluokkalaisten, oppilaiden yksinäisistä iltapäivistä ja aamuista on jo pitkään kannettu huolta. Lasten yksinäisten iltapäivien turvana onkin jo vuosia ollut iltapäiväkerhotoiminta, elikkä lapsi voi osallistua kerhohen toimintaan koulupäivän jälkeen tai jopa sitä ennen, niin ettei tarvitse viettää aikaa koulupäivän päättymisen jälkeen yksin kotona tuntikausia. Osa niistä lapsista, joiden vanhemmat tekevät esimerkiksi vuorotyötä, joutuu kuitenkin viettämään jopa iltoja ja öitä yksin vanhempien työssäkäynnin takia, koska kaikilla vanhemmilla ei ole mahdollisuutta järjestää ilta- ja yöaikaista huolenpitoa muulla tavoin.

Lain mukaan päivähoitoa on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä vanhempien tai muiden huoltajien tarvitsemassa muodossa, vaikka vuorohoitoon ei subjektiivista oikeutta olekaan. Oikeus vuorohoitopaikkaan perustuu vanhempien työstä tai opiskelusta johtuvaan tarpeeseen, elikkä silloin kun näitä tavanomaisia aukioloaikoja käytetään. Vuorohoitoa on siis iltakuudesta aamukuuteen tapahtuva hoito ja iltahoito, jota järjestetään arkipäivisin kello kymmeneen asti, ja viikonloppuhoito. Tämä vuorohoito on tarkoitettu säännöllisesti vuorohoitoa tarvitseville lapsille, ja nämä vuorohoitoajat perustuvat niihin aikoihin,

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2021 vp

jolloin vanhemmat ovat työvuorossa, elikkä lapsi voi olla hoidossa aina silloin, kun vanhemmat ovat töissä, ja sitten tietenkin yövuoron jälkeen vanhempien nukkumisajan. Sitten jos on muita tarpeita tämmöisiin erikoisempiin aikoihin, niin ne pitää sitten muulla tavoin järjestää, elikkä tämä koskee vain työssäkäyntiä.

No, kuitenkin on sellainen tilanne, että kouluikäisistä lapsista edes näillä kaikkein nuorimmilla, ykkös-, kakkosluokan oppilailla, ei ole lain tuomaa oikeutta vuorohoitoon, koska se päivähoito-oikeus päättyy viimeinen päivä heinäkuuta sinä vuonna, kun lapsi aloittaa koulun. Ja oikeutta siihen vuorohoitoon ei tämän päivämäärän jälkeen ole, vaikka lapsi ei olisi edes seitsemää vuotta vielä täyttänyt. Elikkä jopa kuusivuotias lapsi voi joutua viettämään iltoja tai öitä yksin kotona, jos vaikka vanhempien vuorotyö sitä vaatii.

Elikkä meillä ei ole olemassa lakisääteistä turvaa näiden pienten koululaisten vuorohoitoon tarpeisiin. Tietenkin erityisen haavoittuvassa tilanteessa ovat ne, joiden vanhemmat tai esimerkiksi yksinhuoltajavanhempi tekee kolmivuorotyötä vaikkapa hoitoalalla. Kaikilla ei ole ystäviä tai sukulaisia, jotka voisivat tässä tulla avuksi. Jotkut kunnat tarjoavat pienille koululaisille harkinnanvaraisesti vuorohoitoa, jos siellä vuorohoitopäiväkodissa on tilaa sen jälkeen, kun nämä päivähoitoikäiset on sinne sijoitettu.

Mutta tämän aloitteen mukaan katsomme, että olisi tärkeää, että tämmöisillä pienillä koululaisilla olisi ihan lain turvaama oikeus siihen, että tämmöinen ilta- ja yöaikainen hoito olisi saatavissa silloin, kun vanhemmat eivät sitä muutoin pysty järjestämään. Elikkä tämä on tässä aloitteen sisältönä. Tosiaan näiden lasten tai perheiden joukko, joita tämä ongelma koskee, ei varmasti ole kovin suuri, mutta on tietenkin selvää, että kenenkään pienen koululaisen ei tule jäädä iltaisin ja öisin yksin kotiin sen takia, että meidän lainsäädännössämme on tällainen puute ja sitten vain satunnaisesti kunnat tätä hoitoa järjestävät.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Kiitoksia, edustaja Eloranta. Älkää suotta poistuko kovin kauas.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sivistysvaliokuntaan.